

**Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 911 61 458
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre>

NTNU

Saksbehandler Trond Stensby

Vår ref. 2022/5001-4 432.3

Deres ref.

Dato 23.05.2022

Delegert sak - Rondane NP - dispensasjon - innsamling av fjærmygg - 2022 - fra Dørålseter og Skranglehaugen langs Atna og Vidjedalsbekken - NTNU

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 får NTNU dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark, § 3 pkt. 3.1, for innsamling av arter av fjærmygg i området fra Dørålseter og Skranglehaugen, langs Atna og Vidjedalsbekken til ca. 1200 moh, se figur 1 i saken.

Vilkår:

1. Innsamlingen skal ikke utføres av andre enn Torbjørn Ekrem og Elisabeth Stur, ved NTNU.
2. Det skal ikke brukes andre innsamlingsredskaper enn vannhåv og insektshåv.
3. Dispensasjonen gjelder for perioden juli – august 2022.
4. Dispensasjonen åpner ikke for bruk av motorisert ferdsel i samband med innsamlingen.
5. Denne tillatelsen må medbringes under gjennomføring av innsamlingen.
6. Forvaltningsmyndigheten skal ha tilsendt kopi av rapport fra feltarbeidet innen 31.12.2022. Sendes til sfinpost@statsforvalteren.no, og merkes arkivsak 22/5001.

Tiltakshaver har selv ansvar for å innhente andre nødvendige samtykker.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Dokumenter i saken

Søknad fra NTNU, datert 02.05.22.

Brev, utfyllende opplysninger fra NTNU, datert 23.05.22.

**Nasjonalpark
Naturreservat**

Dovre, Rondane
Flakktjøna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyme, Myldingi, Veslehjerkinnjønnin

Landskapsvernområde

Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

Saksopplysninger

NTNU v. Torbjørn Ekrem har i e-post datert 02.05.22 søkt om:

«Vi ønsker med dette å søke om tillatelse til å samle fjærmygg (Diptera: Chironomidae) i området fra Dørålseter og Skranglehaugen langs Atna og Vidjedalsbekken til ca. 1200 moh i Rondane nasjonalpark (N 61.99848 Ø 9.80500 til N 61.97664 Ø 9.82153). Vi planlegger å besøke området en dag i juli og en i august, men siden feltarbeidet er væravhengig, er det vanskelig å sette spesifikk dato akkurat nå. Det hadde derfor vært fint om vi kunne få dispensasjon i perioden juli-august, 2022.»

Innsamlingen av flygende insekter vil foregå med håv, larver vil bli samlet inn med sparkeprøver i bekk/elv. Ingen av metodene vil påvirke naturmiljøet negativt og er heller ikke forbundet med støy eller annen sjenanse. Innsamlet materiale skal benyttes til helgenomsekvensering av disse artene som en del av satsningen Earth Biogenome Project Norway finansiert av Norges forskningsråd.»

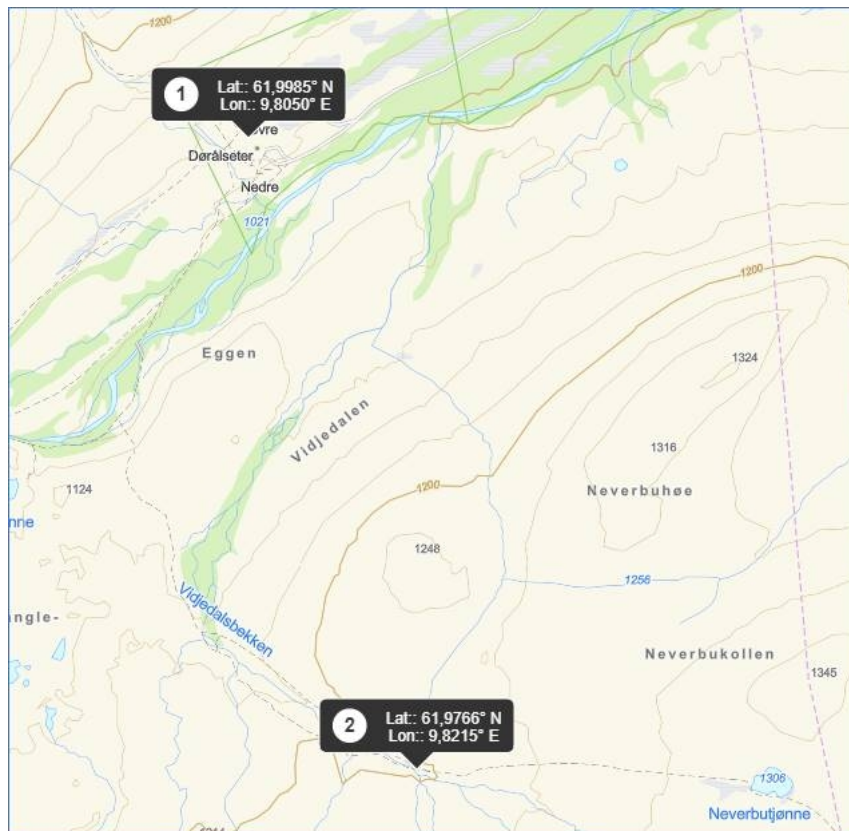
NTNU v. Torbjørn Ekrem har i e-post datert 23.05.22 gitt utfyllende opplysninger forskningsprosjektet og gjennomføring av feltarbeidet:

«Mange takk for positiv tilbakemelding angående vår søknad om dispensasjon til innsamling av fjærmygg i Rondane NP. Det vil være Dr. Elisabeth Stur (NTNU Vitenskapsmuseet) og meg selv (Torbjørn Ekrem) som vil utføre feltarbeidet.»

Egentlig er vi på jakt etter tre bestemte arter: Diamesa hyperborea Holmgren, 1869; Diamesa saetheri Willassen, 1986 og Diamesa serratosioi Willassen, 1986. Men siden disse ikke kan skilles fra mange andre fjærmyggarter i felt, har vi søkt om dispensasjon for alle fjærmygg. Materialet skal helgenomsekvenseres som en del av prosjektet Earth Biogenome Project – Norway (EBP-Nor), finansiert av Norges forskningsråd. EBP-Nor har mål om å kartlegge genomet til alle norske arter, spesielt de artene som sees på som karakteristiske for vår natur eller som Norge har spesielle forutsetninger for å bidra med kunnskap om. Prosjektet er nemlig en del av et verdensomspennende initiativ ([Earth Biogenome Project](#)) hvor alle de store norske universitetene er partnere. EBP-Nor har foreløpig ingen god nettside, men på Forskningsrådets sider ligger det en [god beskrivelse av den planlagte aktiviteten](#). De tre Diamesa-artene vi ønsker å inkludere i dette arbeidet er interessante fordi de er spesielt tilpasset alpine/arktiske miljø, og mer kunnskap om artenes genom er viktig for forståelsen av deres tilpasninger til habitatet de lever i og deres evne til å overleve klima og miljøendringer.

De tre fjærmyggartene er tidligere registrert fra Vidjedalsbekken og Dørålseter i forbindelse med overvåkning og forskningsprosjekter i Rondane, og vi har derfor gode forutsetninger for å kunne finne alle disse tre på samme i løpet av en tur. Både Elisabeth og jeg er godt kjente i området etter å ha vært med på flere studier i Atnavassdraget og vi ser for oss at vi skal klare å samle inn tilstrekkelig med individer i løpet av ett besøk.»

Et kartutsnitt med det omsøkte innsamlingsområdet for fjærmygg er vist i figur 1.

Figur 1. Kartutsnitt med ytterpunkter for innsamlingsområdet for fjærmygg.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespenn.

Verneformål – forskrift

§ 2 Verneformål

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,

- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

3 Dyrelivet

3.1. Dyrelivet, herunder hi, rier, hekke-, yngle- og gyteplasser er fredet mot skade og ødeleggelse. Nye dyrearter må ikke innføres. (...)

§ 4 Generelle dispensasjonsbestemmelser

(Forvaltningsmyndigheten vernet krever det, samfunnsmessig vernebestemmelsene når formålet med, for arbeid av vesentlig tilfeller når dette ikke strider mot kan gjøre for vitenskapelige unntak fra undersøkelser betydning, eller i andre særlige formålet med vernet.)

§ 4 er senere erstattet av naturmangfoldloven § 48.

Forvaltningsplan

s. 109

- Undervisning og forskning som kommer i konflikt med vernebestemmelsene skal søke forvaltningsmyndigheten om særskilt tillatelse. Slik aktivitet skal være i regi av en utdannings- eller forskningsinstitusjon.
- Ved søknader om forskningsvirksomhet i verneområdene etter § 4, prioriteres: - Fagområder med spesiell betydning/relevans for forvaltningen
- Effektforskning på ulike aktiviteter der effektene kan ha innvirkning på verneformålet
 - Forskning på tilretteleggingstiltak som reduserer skadevirkninger av ulike aktiviteter
 - Prosjekter som er del av nasjonale eller internasjonale forsknings- eller overvåkingsprosjekter

Videreføring av prosjekter

- Undervisning og forskning som kan gjennomføres med tilnærmet samme verdi utenfor verneområdene, skal kanaliseres dit.

Naturmangfoldloven

§ 33 Nasjonalpark

Verneområder på land, i vassdrag og i sjø etter dette kapittel skal bidra til bevaring av

...

h) referanseområder for å følge utviklingen i naturen.

§ 48

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å

utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet

§ 8-12

Saken må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmfør § 7

Vurdering

Søknaden gjelder innsamling av ulike arter av fjærmygg. Dyrelivet er fredet mot skade og ødeleggelse, og det kreves derfor dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48, fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark for å gjennomføre innsamlingen.

Forvaltningsmyndigheten har ikke god kunnskap om insektslivet i nasjonalparken og det aktuelle området. (jf. naturmangfoldloven § 8). Følgelig er det grunn til å gjøre en føre-var-vurdering av tiltaket. (jf. naturmangfoldloven § 9) Det er likevel slik at innsamlingen skal ha et avgrenset omfang i tid og rom. Innsamlingen skal skje ved to personer i felt, og det skal nyttes håndredskaper. (jf. naturmangfoldloven § 12) Innsamlingen skal utføres av vitenskaplig personale med forventet god kunnskap om insektsartene og deres økosystem. Det er derfor ikke grunn for å mene at den omsøkte innsamlingen av insekter vil ha nevneverdig påvirkning på økosystemet. (jf. naturmangfoldloven § 10).

Det forutsettes at innsamlingen skjer uten bruk av motorisert ferdsel i nasjonalparken. (jf. naturmangfoldloven § 12).

Et vilkår for å kunne gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 er at tiltaket ikke

- er i strid med verneformålet.
- påvirker verneverdiene nevneverdig.

En begrenset innsamling av insekter på ulike lokaliteter, over fire dager, og med håndholdte redskaper vil etter vår vurdering ikke ha nevneverdige effekter på verneverdiene.

Vitenskaplig kartlegging av insektslivet bidrar til å øke kunnskapen om det biologiske mangfoldet, og slik sett også ivaretaking av verneverdiene.

Tiltaket er også i tråd med naturmangfoldlovens § 33, og målet med oppretting av nasjonalparker.

Konklusjon

Søknaden oppfyller kriteriene i § 48 for å kunne gi dispensasjon, og tiltaker er etter vårt skjønn positivt for videre forvaltning av nasjonalparken

Med hilsen

Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Eirin Berge			
Dovre kommune	Kongsvegen 4	2662	DOVRE
Dovre fjellstyre	Furumoen 3	2662	DOVRE
Kari Bentsdal			
Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten	c/o Statsforvalteren i Innlandet, boks 987	2604	LILLEHAMMER
Statens naturoppsyn v/Finn Bjørnmyr			
Elisabeth Stur			
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER